

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019 și a sentinței Judecătoriei Edineț sediul central din 04 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Grossu Valentin Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 01.02.2018 – până la 04.12.2018

instanța de apel:

de la 25.01.2019 – până la 20.03.2019

instanța de recurs ordinar:

de la 03.06.2019 – până la 13.11.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul central din 04 decembrie 2018, Grossu Valentin Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată aplicată lui Grossu Valentin prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 01 decembrie 2017, stabilindu-i pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Grossu Valentin la data de 12.01.2018, în jurul orei 22.00, aflându-se în mun. Edineț, str. Independenței, în apropierea hotelului „Livia”, din intenții huliganice, manifestând o obraznicie deosebită, a blocat circulația rutieră pe str. Independenței din mun. Edineț stopând automobilul de model „KIA” ce aparține SA „Drumuri Edineț”, după care fără nici un motiv l-a îmbrâncit pe Vrabie Veaceslav, care se afla în automobilul dat. Ulterior, în momentul când la fața locului au venit angajații IP Edineț, Lupușor Dumitru, Ababii Iulian și Istrati Victor, Grossu Valentin a început să-i numească cu cuvinte necenzurate, manifestând un comportament agresiv în privința acestora, opunând rezistență la cerințele legale ale angajaților IP Edineț. În urma acțiunilor violente îndreptate contra angajaților IP Edineț, Grossu Valentin a deteriorat pantalonii de la uniforma de serviciu a subofițerului SP al SSP al IP Edineț, Lupușor Dumitru.

Pe baza stării de fapt expusă mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Grossu Valentin, a fost calificată *de drept*, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal – huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților care curmă actele huliganice.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpatului, la data de 19 decembrie 2018, care a solicitat casarea acesteia, cu recalificarea acțiunilor lui Grossu Valentin conform art. 353 Cod contravențional.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de fond a apreciat greșit circumstanțele pe caz, fiind de acord cu învinuirea înaintată de acuzatorul de stat. Din depozițiile părților vătămate care sunt colaboratori ai Inspectoratului de poliție Edineț, când ei s-au apropiat de locul conflictului, automobilul de la SA "Drumuri Edineț" deja plecase (f.d. 152,154,155). Prin urmare ei nu au văzut conflictul dintre Grossu și Vrabie, deoarece acel conflict se epuizase până la venirea polițiștilor;

-după cum reiese din depozițiile părților vătămate, Grossu Valentin s-a împotrivit cerințelor polițiștilor de a-i urma la inspectorat. Pentru a califica acțiunile lui Grossu ca huliganism însoțit de violență asupra reprezentanților autorităților publice, era necesar ca polițiștii să fie de față la momentul altercației dintre Vrabie și Grossu, să-i ceară ca el să înceteze acțiunile ilegale, iar Grossu să nu se conformeze acestor cerințe a polițiștilor. În fapt, polițiștii i-au cerut lui Grossu să prezinte acte de identitate, care nu avea careva documente asupra lui și a reacționat negativ la cerința de a merge la inspectoratul de poliție. Polițiștii au aplicat forța fizică și în rezultat l-au adus în incinta Inspectoratului de poliție;

-partea vătămată Istratii Victor a declarat că, în timpul când l-a urcat în mașină s-a apucat de pantalonii lui Lupușor, iar martorul Budeanu a declarat că Grossu i-a rupt intenționat pantalonii lui Lupușor;

- nu e corectă aprecierea instanței și în ceea ce privește calificativul „obraznicie deosebită”. După cum reiese din depozițiile martorilor, Grossu împreună cu Braga C., traversau strada prin fața autospecialei de la SA „Drumuri Edineț”. Inculpatul a reacționat negativ la observația martorului Vrabie, deci nu a avut intenția de a împiedica angajații de la SA "Drumuri Edineț" să-și exercite atribuțiile de serviciu;

-chiar dacă se admite că, inculpatul a săvârșit ceva ilegal față de angajații de la SA "Drumuri Edineț", acest epizod poate fi calificat ca huliganism nu prea grav prevăzut de art. 354 Cod contravențional;

-în ceea ce privește acțiunile agresive ale lui Grossu față de colaboratorii de poliție ele urmează a fi încadrate în baza art. 353 Cod contravențional și anume ultragiurarea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență.

3.2 Inculpat, la data de 17 decembrie 2018 și 14 ianuarie 2019, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Totodată a solicitat aplicarea și a prevederilor art. 91, art. 92 Cod penal și art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală

conform modificărilor operate la Codul penal la data de 20.12.2017.

În motivarea apelului a invocat că, se căiește sincer de infracțiunea comisă, are la întreținere doi copii minori, el fiind unicul întreținător al familiei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, au fost admise apelurile declarate, casată sentința parțial, din alte motive, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grossu Valentin se consideră condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită a fost adăugat parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătorei Edineț sediul Briceni din 01.12.2017, stabilindu-i definitiv pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90¹ Cod penal, Grossu Valentin urmează să execute jumătate din pedeapsa stabilită – 2 ani 4 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 ani 4 luni se va suspenda condiționat, cu stabilirea perioadei de probațiune de 2 ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Grossu Valentin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Fapta infractorică săvârșită de inculpat a fost confirmată prin probele administrate, cărora prima instanță le-a dat o apreciere obiectivă, iar la baza sentinței just au fost puse și probele scrise, administrate pe caz și analizate.

Instanța de apel a conchis că, argumentele invocate de partea apărării privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 353 Cod contravențional nu au fost reținute, fiind respinse, deoarece probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele stabilite de instanța de fond și temeuri de intervenire în aspectul propus de avocat nu sunt.

În cadrul ședinței în instanța de apel, au fost verificate suplimentar probele și anume: ordonanța de începere a urmăririi penale din 24.01.2018 în baza art. 287 alin. (1) Cod penal (f.d. 1); proces-verbal de autosesizare din 12.01.2018 (f.d. 2); raportul inspectorului de politie Ababii Iulian către Șeful IP Edineț din 12.01.2018 (f.d. 5); raportul inspectorului de politie Istrati Victor către Șeful IP Edineț din 12.01.2018 (f.d. 7); raportul inspectorului de politie Lupusor Dumitru către Șeful IP Edineț din 12.01.2018 (f.d. 9); raportul inspectorului de politie Ababii Iulian către Șeful IP Edineț din 12.01.2018 (f.d. 10); ordonanța privind efectuarea ridicării de obiecte și documente din 13.01.2018 (f.d. 21); proces-verbal de ridicare din 13.01.2018 (f.d. 22-23); proces-verbal de examinare a documentelor din 13.01.2018 cu tabel foto (f.d. 23-25); ordonanța privind recunoașterea obiectelor drept corpuri delictive din 13.01.2018 (f.d. 26); revendicare în privința lui Grossu Valentin (f.d. 39-40); ordonanța de punere sub

învinuire din 25.01.2018 (f.d. 47); ordonanța privind efectuarea ridicării de obiecte și documente din 25.01.2018 (f.d. 50); proces-verbal de ridicare din 25.01.2018 (f.d. 51); proces-verbal de examinare a corpului delict din 25.01.2018 (f.d. 52); ordonanța privind recunoașterea obiectelor drept corpuri delictive din 25.01.2018 (f.d. 53); raport de expertiză judiciară nr. 201819P0031 din 13.01.2018 în privința lui Grossu Valentin (f.d. 55); proces-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale și proces-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală din 29.01.2018 (f.d. 71-72); copia sentinței Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 01.12.2017 în privința lui Grossu Valentin (f.d. 108-112); declarațiile martorilor Braga Carolina (f.d. 144), Podcîrmej Adrian (f.d. 146), Budean Vadim (f.d. 151), părților vătămate Istrati Victor (f.d. 152-153); Lupușor Dumitru (f.d. 154-155), Ababii Iulian (f.d. 156-157), inculpatului Grossu Valentin (f.d. 169-170).

Instanța de apel a considerat că, argumentele privind nevinovăția și calificarea greșită a acțiunilor, expuse în apelul declarant de avocat sunt vădit neîntemeiate, deoarece prima instanță, a făcut o apreciere justă a probelor examinate și verificate, corect a considerat că acestea sunt suficiente și cu certitudine dovedesc vinovăția inculpatului Grossu Valentin în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul a încălcat regulile de comportament, ce s-au manifestat prin acte de violență în privința părților vătămate, cu aplicarea violenței asupra persoanelor și de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților care curmă actele huliganice.

Materialele cauzei și probele administrate denotă faptul, că fapta a avut loc într-un loc public, deoarece locul concret - strada Independenței din mun. Edineț, era accesibil pentru toți, precum și că inculpatul a încălcat ordinea publică.

De către instanța de apel a fost considerată neîntemeiată afirmația invocată de către apărător în apelul referitor la faptul că, nu este corectă aprecierea instanței în ceea ce privește calificativul „obraznicie deosebită”, dat fiind că după cum reiese din depozițiile martorilor, Grossu împreună cu Braga C., traversau strada prin fața autospecialei de la SA „Drumuri Edineț”. Grossu a reacționat negativ la observația martorului Vrabie, deci nu este vorba de intenția lui Grossu de a împiedica angajații de la SA „Drumuri” să-și exercite atribuțiile de serviciu.

Mai mult ca atât, în ședința instanței de apel inculpatul a recunoscut vina parțial, indicând că recunoaște că a deteriorat uniforma ofițerului de poliție în momentul când a încercat să fie urcat cu forța în automobilul de poliție, dar nu a deteriorat-o intenționat, era în stare de ebrietate și a traversat traseul neregulamentar.

Prin urmare, instanța de apel a respins argumentul apelantului privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 353 Cod contravențional din considerentul, că atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond corect au încadrat acțiunile inculpatului Grossu Valentin în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Referitor la pedeapsă care este latura contestată de inculpatul Grossu Valentin în apelul declarat, instanța de apel a considerat că există temei legal de casare parțială a sentinței în această latură, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 90¹ Cod penal, învederând că ultimul a recunoscut vina parțial în comiterea infracțiunii, s-a căit de cele

comise, a indicat că a traversat strada neregulamentară și ca urmare s-a iscat situația de conflict.

În acest sens, luându-se în considerație circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, care la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 44), este căsătorit, are la întreținere doi copii minori (f.d. 36), anterior a fost condamnat, părțile vătămate nu au careva pretenții față de inculpat, s-a aflat o perioadă de timp deja în stare de arest, instanța de apel a considerat că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea condamnării cu suspendare condiționată parțială a executării pedepsei cu închisoare, la caz nefiind restricții de aplicare a prevederilor art. 90¹ Cod penal, iar pedepsa aplicată răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, instanța de apel a notat că, în privința inculpatului Grossu Valentin urmează a fi aplicate prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, care reglementează modul de aplicare a pedepsei în cazul unui cumul de sentințe, ultimul fiind anterior condamnat prin sentința Judecătorei Edineț sediul Briceni din 01.12.2017.

6. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpatului, la data de 18 mai 2019, care solicită casarea hotărârii instanței de apel cu încetarea procesului penal și pornirea unui proces contravențional conform art. 353 Cod contravențional.

În motivarea apelului invocă:

- atât prima instanță, cât și instanța de apel au dat o apreciere eronată a probelor din dosar și anume a declarațiilor părților vătămate care în instanța de judecată au dat declarații diferite de cele date în cadrul urmăririi penale;

- martorul Podcîrmej a declarat că, Vrabie V. a coborât din automobil și că ambii au căzut jos, deoarece drumul era lunecos. Prin urmare nu e clar, dacă Grossu a avut intenția să-l bată pe Vrabie sau căderea a fost accidentală;

- în prezenta speță este necesar de a delimita acțiunile inculpatului în raport cu Vrabie și acțiunile ulterioare a lui Grossu față de polițiști. Dacă instanța ar fi făcut acest lucru, atunci s-ar fi văzut că în acțiunile inculpatului lipsește componenta de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat și a solicitat de a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, încadrând corect acțiunile făptuitorului.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

Potrivit pct. 4) alin. (2) art. 432 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

În cauza deferită judecării, Colegiul menționează că apărătorul inculpatului, în recursul declarat, la motivele de drept a indicat ca temei pentru casarea hotărârii instanței de apel, pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Cu referire la prezența în speță a temeiului de casare invocat de către recurent, prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal relevă că, această normă procesuală, de fapt, stipulează 5 cazuri de casare, după cum urmează:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;
- dispozitivul hotărârii este expus neclar;
- instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, rezultând din textul recursului declarat nu se atestă și nici nu se întrevede o careva argumentare sub aspectul prezenței vreunui temei pentru recurs din cele prevăzute la norma procesuală enunțată mai sus. Prin urmare, invocarea normei menționate ca temei pentru recurs, Colegiul penal o apreciază ca fiind una declarativă și nemotivată, ceea ce este inadmisibil la declararea recursului ordinar.

Cu toate că, apărătorul nu a indicat și nu a motivat care din cazurile prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală a fost admis ca eroare de drept la judecarea cauzei în ordine de apel, analizând hotărârea contestată a instanței de apel, Colegiul apreciază că, în prezenta speță instanța ierarhic inferioară și-a motivat decizia în concordanță cu prevederile pct. 8) alin. (1) art. 417 Cod de procedură penală, astfel aceasta cuprinzând temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la admiterea apelului din alte motive, pronunțând o hotărâre nouă în partea pedepsei.

Totodată, Colegiul constată că prezentul recurs declarat de către apărătorul inculpatului se referă în bună parte la chestiunea de apreciere a probelor. Astfel, reieșind din analiza textuală a acestui recurs ordinar declarat în cauza deferită judecării, se constată că autorul expune inclusiv conținutul unor probe cercetate de instanțele de fond, după care în cele din urmă sugerează opinia că acestea nu constituie un ansamblu

de dovezi ce ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea unei infracțiuni de huliganism, precum i-a fost imputat prin rechizitoriu.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că judecării recursului nu reprezintă în esență analiza conținutului mijloacelor de probă, precum și aprecierea materialului probator. În acest sens, doar instanțele de fond stabilesc situația de fapt.

Din atare considerente, Colegiul penal menționează că, nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării inculpaților și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o redă.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită recurenții.

Deci, Colegiul penal consemnează că instanțele ierarhic inferioare, verificând cele imputate inculpatului Grossu Valentin, au conchis corect că în speța dată au fost acumulate și prezentate instanței probe verosimile, pertinente și concludente, ce demonstrează vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, precum a fost indicat în actul de învinuire.

Privitor la alegațiile invocate în recurs de către apărător, cu privire la calificarea acțiunilor inculpatului ca contravenție, prevăzută de art. 353 Cod contravențional, acest aspect a fost analizat de către instanța de apel în hotărârea adoptată, unde instanța ierarhic inferioară corect s-a expus că, fapta comisă de inculpat se caracterizează în afară de acțiunea principală comisă de către ultimul, adică – încălcarea grosolană a odinei publice și prin faptul prezenței unor acțiuni adiacente exprimate prin opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice. Dat fiind faptul că, instanța de apel și-a motivat decizia luată prin prisma dezacordului cu calificarea acțiunilor inculpatului ca huliganism, instanța de recurs nu se va îndepărta de la aceste raționamente, deoarece sunt întemeiate legal și în asemenea situație faptul dat nu contravine considerentelor Curții Europene, potrivit cărora, atunci când instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției ale instanței ierarhic inferioare (*Garcia Ruis c. Spaniei, Heile c. Finlandei*). Astfel, instanța de recurs consideră că,

hotărârea contestată corespunde cerințelor prevăzute la alin. (8) art. 417 Cod de procedură penală, cuprinzând temeuri de fapt și de drept, ce au dus la respingerea criticilor părții apărării în partea calificării acțiunilor inculpatului Grossu Valentin.

Prin urmare, Colegiul statuează că hotărârea instanței de apel, a fost adoptată în corespundere cu prevederile art. 414-419 Cod de procedură penală și din atare considerente, recursul ordinar declarat de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpatului este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală în privința lui **Grossu Valentin Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 12 decembrie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda